

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Hasselt**

onderwerp
Accreditatierapport en -besluit
(001559)

bijlage
1

1. Inleiding

Bij brief van 12 februari 2013 heeft het instellingsbestuur van de Universiteit Hasselt te Hasselt een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 12 februari 2013 en ontvankelijk verklaard op 19 april 2013.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Prof. dr. Eric Waarts, hoogleraar Marketing en onderwijsdecaan van de Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit Rotterdam, Nederland;

Leden:

- Prof. dr. Herman van den Bosch, hoogleraar Bedrijfswetenschappen in het bijzonder gericht op afstandsonderwijs aan de Open Universiteit Nederland;
- Prof. dr. Jenke ter Horst, hoogleraar Managementwetenschappen, vice-decaan onderwijs van de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, Universiteit Tilburg;
- Prof. dr. Henriëtte Maassen van den Brink, hoogleraar Onderwijs, Arbeidsmarkt en Economische Ontwikkeling, Faculteit Economie en Bedrijfskunde, Universiteit van Amsterdam, hoogleraar Evidence Based Education, Universiteit van Maastricht (onderwijsdeskundige);
- Dhr. Yannick Snoecx, student Master in de Toegepaste Economische Wetenschappen, Katholieke Universiteit Leuven (student-lid).

Secretaris:

- Dhr. Peter Daerden, stafmedewerker Cel Kwaliteitszorg;

De visitatie heeft plaatsgevonden op 29 november 2011 tot en met 1 december 2011. Het visitatierapport dateert van december 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie heeft vastgesteld dat de opleidingsdoelstellingen stroken met artikel 58 van het Structuurdecreet. De commissie vindt de doelstellingen voldoende gericht op de beheersing van algemene (wetenschappelijke) competenties. Gelet op de internationale ontwikkelingen acht de commissie het aangewezen een duidelijke finaliteit in de doelstellingen na te streven.

De commissie acht de doelstellingen conform haar eigen referentiekader. De opleiding heeft een evolutie doorgemaakt naar een meer bedrijfseconomische focus, zonder evenwel de bedrijfskundige invalshoek te willen verwaarlozen. De doelstellingen zijn voldoende afgestemd op de eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en sluiten op adequate wijze aan bij de wensen en behoeften van het beroepenveld. In het bijzonder waardeert de commissie de aandacht voor 'maatschappelijke en ethische' competenties. De commissie vindt dat de doelstellingen beperkt op de internationale wetenschapsbeoefening zijn afgestemd en vraagt om explicieter aan (internationale) benchmarking te doen.

Programma

Er gaat voldoende aandacht naar kennisontwikkeling, maar de commissie mist aansluiting bij de meer recente stromingen in het wetenschapsgebied. Volgens de commissie is de aandacht voor onderzoek(svaardigheden) wel een probleempunt. Studenten zouden veel meer methodologische diepgang moeten verwerven door eerder, gestructureerder en actiever met onderzoek vertrouwd te raken. Een van de knelpunten kan volgens de commissie zijn dat het opleidingsonderdeel 'Onderzoeksmethoden' momenteel pas in het tweede semester van het derde jaar wordt onderwezen.

De commissie is globaal van oordeel dat het programma in voldoende mate de leerdoelen concreetiseert. Het niveau en de inhoud van de opleidingsonderdelen zijn adequaat. Via de inzet van multidisciplinaire onderwijsteams is er ook aandacht voor discipline-overschrijdend werken. De commissie waardeert het dat competentiematrices zijn opgesteld. Wel mist de

Pagina 3 van 9 commissie collectieve reflectie en geconcretiseerde leerlijnen. Als belangrijkste verbeterpunt vindt de commissie dat de academische doelstellingen sterker uit de verf moeten komen en is in dat licht groot voorstander van een bachelorproef of een vergelijkbare activiteit.

Het programma bestaat uit vijf samenhangende clusters: bedrijfseconomie, economie, kwantitatieve opleidingsonderdelen, gedragswetenschappen en onderzoeksmethoden. De commissie vindt dit een coherent geheel, maar oordeelt wel dat bedrijfseconomie in een vroegere fase meer nadrukkelijk aan bod moet komen. De commissie achter het voorts aangewezen dat meer keuzemogelijkheden voor studenten worden gecreëerd.

Met name in eerste en derde jaar staat de aansluiting tussen begrote en reële studietijd nog niet altijd op punt. Op basis van de studietijdgegevens werden evenwel al aanpassingen doorgevoerd aan individuele opleidingsonderdelen.

De commissie vindt dat het programma in voldoende mate aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding staat open voor alle studenten met een diploma van het secundair onderwijs. De commissie waardeert de activiteiten (waaronder een septembercursus en tutorlessen wiskunde) om de aansluiting vlotter te laten verlopen.

De commissie vindt het onderwijsconcept (begeleide zelfstudie) interessant. Er ligt degelijk denkwerk aan ten grondslag. Ze is tevens van oordeel dat de werkvormen voldoende aansluiten bij de doelstellingen. Het grootste deel van de contacttijd wordt besteed aan interactief onderwijs. De commissie is tevreden over die variatie aan onderwijsvormen, maar vraagt zich af of de begeleiding van de studenten niet wat te rigide is, juist gelet ook op het didactische concept; studenten worden nog niet genoeg uitgedaagd om hun creatieve vermogens ten volle te benutten. Het studiemateriaal is alleszins van degelijk niveau.

De evaluatie is in voldoende mate gericht op het toetsen van de realisatie van de doelstellingen. Globaal vindt de commissie de variatie aan evaluatievormen adequaat. De examens die ze heeft ingekeken zijn van voldoende academisch niveau en toetsen zowel kennis en inzicht van de studenten, maar in mindere mate hun vaardigheden. Omdat de vormgeving van de toetsing nog erg afhankelijk is van de individuele docent, beveelt de commissie het ontwikkelen van een integraal toetsbeleid aan.

De NVAO volgt het positieve oordeel over onderwerp 2: Programma, op grond van de gewogen en gemotiveerde onderbouwing door de commissie. De commissie is van mening dat er onvoldoende aandacht is voor onderzoeksvaardigheden (facet 2.1), maar ook dat dit probleem erkend wordt en dat zowel de intentie als het potentieel tot remediëring aanwezig zijn. De commissie heeft er vertrouwen in dat dit op relatief korte termijn wordt weggewerkt en verwijst verder naar de overwegend gunstige bemerkingen bij alle overige facetten.

Inzet van personeel

Op basis van de onderzoeksoutput en publicatielijsten van de kernstaf vindt de commissie de ZAP-onderzoeksdeskundigheid – en de waaier aan specialisaties daarin – behoorlijk. Niet alle docenten zijn even goed gekwalificeerd inzake nieuwe ontwikkelingen rond methodologie en onderzoeksvaardigheden, maar de commissie merkt globaal evenwel een duidelijke evolutie op naar een sterkere focus op onderzoek, vooral bij de tenure trackers.

Pagina 4 van 9 Volgens de gegevens van de universiteit beschikt de opleiding over 25 stafleden betrokken bij het onderwijs, die gezamenlijk 11,56 VTE vertegenwoordigen. De commissie vindt de bestaande staffing adequaat.

De commissie is tevreden over de kwaliteit van het personeel. In de eerste plaats valt haar de grote toegankelijkheid van alle stafleden op. Voorts stelt de commissie vast dat een cultuur heerst waarin de kwaliteit van het onderwijs een prominente rol inneemt. In het personeelsbeleid is er aandacht voor de onderwijskwaliteit. De commissie waardeert de initiatieven daartoe maar stelt tegelijk vast dat de innovatie van het onderwijs nog meer stimulans behoeft. Er wordt nauwelijks een beroep gedaan op initiatieven, waaronder trainingen, die de onderwijsprofessionalisering van de stafleden bevorderen.

Voorzieningen

Volgens de commissie is de kwaliteit van de materiële voorzieningen zeker in orde. De bibliotheek biedt veel publicaties elektronisch aan. Er zijn weinig computerplekken; er wordt door studenten regelmatig geklaagd over overbezetting.

Studenten uit het eerste jaar worden gecoacht door een mentor. Alle studenten met vragen of problemen betreffende hun studies kunnen terecht bij de onderwijskundigen. Bij geschillen en onderwijs- en examenproblemen kunnen studenten terecht bij de facultaire of de centrale ombudspersoon. De commissie meent dat er een zeer adequaat, goed doordacht palet van begeleidingsinstrumenten voorhanden is.

Interne kwaliteitszorg

De visitatiecommissie beschouwt het gevoerde kwaliteitsbeleid in de opleidingen als adequaat. Via verschillende instrumenten wordt de opleiding periodiek geëvalueerd, aan de hand van toetsbare streefdoelen. Er is een degelijk bevragingssysteem in voege, met een aanvaardbare responsgraad.

De commissie is van oordeel dat ook de interne evaluaties in voldoende mate tot verbetermaatregelen bijdragen. Met name de evaluatievergaderingen laten een snelle bijsturing toe. Studenten menen dat hun aanbevelingen aan de studentenvertegenwoordiger in concrete maatregelen worden omgezet. Er is terdege rekening gehouden met de bevindingen en oordelen van de vorige visitatiecommissie.

Alle geledingen van het personeel zijn in de organen van kwaliteitszorg vertegenwoordigd. Studenten hebben een vertegenwoordiging in de evaluatiecommissies en kunnen ook uitgenodigd worden voor de vergaderingen van het onderwijsmanagementteam. Formeel zijn oud-studenten niet betrokken bij de ontwikkeling van de curricula. Een goede aanzet hiertoe zijn wel enkele recent georganiseerde alumnibevragingen over loopbaanverloop en imago van de faculteit. Naar aanleiding van de vorige visitatie werd een externe adviescommissie opgericht waarin ook afgevaardigden uit werkgeversorganisaties zetelden.

Resultaten

De commissie is van oordeel dat de opleiding haar doelstellingen voldoende realiseert. Op basis van de gesprekken met de studenten, het studiemateriaal en de examenvragen concludeert de commissie dat het een degelijke opleiding is die de studenten adequaat

Pagina 5 van 9 voorbereidt op de doorstroom naar de master. De academische vaardigheden dienen evenwel aangescherpt te worden.

Gemiddeld behaalt 72 procent van de TEW-studenten het bachelordiploma in (maximaal) drie jaar. Een significante groep (22 procent) doet er één jaar langer over. Nog eens bijna 7 procent heeft er vijf of zelfs zes jaar voor nodig. De rendementen zijn aan de lage kant.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Aanbevelingen

De NVAO treedt de visitatiecommissie bij in haar generieke aanbeveling om de naamgeving van de opleidingen Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) te herzien. Zeker nu de academisering van de opleidingen Handelswetenschappen definitief vorm krijgt, is er behoefte aan een heldere onderscheidende profilering en naamgeving van opleidingen in dit domein. Aansluiting bij de internationale benchmarking is dringend gewenst.

De NVAO volgt de commissie in haar generieke aanbeveling de opleiding af te ronden met een zelfstandige uiting van academisch kunnen: een integratief eindwerk waarin de student het geleerde demonstreert.

Pagina 6 van 9 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	O
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	OK
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Hasselt

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Hasselt goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Hasselt wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 5 september 2013

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Van deze gelegenheid heeft de instelling geen gebruik gemaakt.

Pagina 9 van 9 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Universiteit Hasselt
– adres instelling:	Martelarenlaan 42 BE – 3500 Hasselt België
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen academisch gerichte bachelor 180 studiepunten
– niveau en oriëntatie	
– studieomvang	
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	nee
– vestiging opleiding	Hasselt
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Economische en toegepaste economische wetenschappen
– bijkomende titel	geen